

Zadeva C-383/19**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča****Datum vložitve:**

15. maj 2019

Predložitveno sodišče:

Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim (Poljska)

Datum predložitvene odločbe:

12. februar 2019

Tožeča stranka:

Powiat Ostrowski

Tožena stranka:

Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny z siedzibą w Warszawie

Predmet postopka v glavni stvari

Dejansko sta stranki v sporu glede tega, ali je v obdobju med 7. februarjem 2018 in 22. aprilom 2018 obstajala obveznost zavarovanja vozila znamke Renault Clio 1.5 DCI, ki je na podlagi predhodne odločbe sodišča postal last tožeče stranke, lokalne skupnosti, ob upoštevanju tega, da je bilo v tem obdobju vozilo na varovanem parkirišču, da je dotrajano, nevozno, zaradi česar ni moglo priti do povzročitve škode, povezane z uporabo tega vozila.

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje predhodne odločbe

Predložitveno sodišče želi na podlagi člena 267 PDEU v bistvu izvedeti, ali člen 3 Direktive 2009/103/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil in o izvajanju obveznosti zavarovanja takšne odgovornosti (UL 2009, L 263, str. 11, v nadaljevanju: Direktiva 2009/103) od lastnika vozila zahteva, da sklene zavarovanje civilne odgovornosti v zvezi z uporabo motornih vozil tudi, ko je

vozilo nevozno, je na zasebnem zemljišču, ki je varovano parkirišče izven javnih cest, in bo v skladu z odločitvijo lastnika uničeno.

Vprašanja za predhodno odločanje

Ali je treba člen 3 [Direktive 2009/103] razlagati tako, da obveznost sklenitve pogodbe o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil zajema celo take primere, v katerih je lokalna skupnost – *powiat* (okrožje) – na podlagi sodne odločbe pridobila lastninsko pravico na vozilu, ki ni vozno in ki je na zasebnem zemljišču, ki je varovano parkirišče izven javnih cest, ter ki bo v skladu z odločitvijo lastnika uničeno?

Ali pa ga je treba razlagati tako, da – brez poseganja v odgovornost sklada v razmerju do tretjih oškodovanih oseb – v takih okoliščinah lokalna skupnost kot lastnica vozila nima obveznosti zavarovanja?

Navedene določbe prava Unije

Direktiva 2009/103/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil in o izvajanju obveznosti zavarovanja takšne odgovornosti (UL 2009, L 263, str. 11), člen 1, točka 1, člen 3 in člen 5(1) in (2).

Navedeni nacionalni predpisi

1. Ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (zakon z dne 22. maja 2003 o obveznih zavarovanjih, zavarovalniškem jamstvenem skladu in poljskem združenju zavarovateljev v prometu, Dz.U. 2018, pozicija 473, v nadaljevanju: zakon o obveznih zavarovanjih) – člen 2(1), točka 14a, člen 10(2), člen 23(1), člen 27(6), člen 29(1), člen 28(2) in (3), člen 31(1), (3) in (4), člen 33, člen 34(1) in (2).

2. Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (zakon z dne 20. junija 1997 o cestnem prometu, Dz.U. 2018, pozicija 1990) – člen 2(1), člen 130a.

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka

Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim (občinsko sodišče v Ostróvu Wielkopolskim) je s sklepom z dne 16. januarja 2018 odredilo odvzem osebnega vozila znamke Renault Clio 1.5 DCI v korist lokalne skupnosti Powiat Ostrowski (okrožje Ostrów).

Ta odločba je postala pravnomočna 7. februarja 2018.

Powiat Ostrowski je 6. februarja 2018 zahtevalo, naj se mu zgoraj navedena odločba vroči skupaj s potrdilom o pravnomočnosti in izvršljivosti.

Zadevni sklep je bil 20. aprila 2018 vročen Powiat Ostrowski.

Zgoraj navedeno vozilo znamke Renault je bilo dotrajano, zaradi česar se je njegov lastnik odločil, da bo uničeno, in ga je odjavil.

V obdobju od 1. januarja 2018 do 22. aprila 2018 to vozilo ni imelo zavarovanja civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil.

Bistvene trditve strank v postopku v glavni stvari

Tožeča stranka, Powiat Ostrowski, zahteva, naj se ugotovi, da v obdobju od 7. februarja 2018 do 22. aprila 2018 ni imela obveznosti zavarovanja vozila Renault Clio 1.5 DCI, katerega lastnica je postala na podlagi sklepa Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim (občinsko sodišče v Ostrówu Wielkopolskim) z dne 16. januarja 2018. Pravnomočni sklep s potrdilom o izvršljivosti je bil tožeči stranki vročen 20. aprila 2018, nakar je sklenila pogodbo o zavarovanju za to vozilo od 23. aprila 2018. Tožeča stranka trdi, da je bilo vozilo, katerega lastnica je, v obdobju, v katerem ni imelo obveznega zavarovanja civilne odgovornosti, na varovanem parkirišču, namenjeno uničenju, ni bilo vozno in tako ni moglo priti do povzročitve škode, povezane z uporabo tega vozila. Glede na zgoraj navedeno je obveznost zavarovanja navedenega vozila po mnenju tožeče stranke brezpredmetna.

Tožena stranka, zavarovalniški jamstveni sklad v Varšavi, predlaga zavrnitev tožbe in naložitev stroškov postopka tožeči stranki. Po mnenju tožene stranke tehnično stanje vozila ne vpliva na obveznost lastnikov motornih vozil glede sklenitve pogodbe o zavarovanju civilne odgovornosti za motorna vozila.

Kratka predstavitev obrazložitve predloga

- 1 V skladu z besedilom člena 130a(10) in naslednjih zakona z dne 20. junija 1997 o cestnem prometu *starosta* (predsednik uprave okrožja) pri sodišču vložil zahtevek za odvzem vozila v korist okrožja. Postopek v zvezi s tem zahtevkom poteka pred sodiščem, ki mora ugotoviti, ali so izpolnjeni vsi pogoji za odvzem, in zlasti, ali je odstranitev vozila utemeljena, ali je bilo iskanje osebe, ki je upravičena, da vozilo odpelje, opravljeno z zadostno skrbnostjo, in ali odreditev odvzema ni v nasprotju z načeli družbenega sobivanja.
- 2 Pri odločanju o odvzemu blaga (vozila) sodišče meritorno preuči zgoraj navedene vidike zadeve in izda odločbo konstitutivne narave. Ko odločba sodišča postane pravnomočna, tako okrožje postane lastnik vozila in za izvršitev te odločbe je pristojen *starosta*, izvršba odločbe pa poteka po postopku in v skladu z načeli, določenimi v zakonu z dne 17. junija 1966 o upravni izvršbi (ustawa z dnia 17

czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji) ob upośtewanju določb zakona o cestnem prometu.

- 3 Do izdaje odločbe o odvzemu vozila, in tudi po tem, je vozilo na varovanem parkirišču.
- 4 Za izvršbo odločbe o odvzemu vozila je treba pri sodišču nujno vložiti zahtevek za vročitev odločbe s potrdilom o pravnomočnosti in plačati takso v višini 6 PLN (člen 77(1), točka 2, zakona z dne 28. julija 2005 o sodnih stroških v civilnih zadevah (ustawa z 28 lipca 2005 r o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Dz.U. 2018, pozycja 300)), kar podaljša postopek in izvršbo odločbe s strani *starosta*.
- 5 Vozila, v zvezi s katerimi je bila izdana odločba o odvzemu, tehnično pregleda strokovnjak za vozila, ki zelo pogosto ugotovi, da je vozilo dotrajano in za na odpad.
- 6 Vozilo, za katerega je bilo ugotovljeno, da je nevozno, je na podlagi zapisnika o primopredaji predano v uničenje obratu za razstavljanje vozil, ki izda potrdilo o razgradnji vozila. To potrdilo je podlaga za odjavo vozila.
- 7 V obravnavanem primeru je osebno vozilo znamke Renault Clio 1.5 DCI, na katerega se nanaša pravnomočna odločba Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim (občinsko sodišče v Ostrówu Wielkopolskim) z dne 16. januarja 2018, prešlo v last okrožja (lokalne skupnosti), pri čemer je bilo to vozilo dotrajano, nevozno in se ni uporabljalo za vožnjo, ves čas je bilo na varovanem parkirišču.
- 8 Dvomi predložitvenega sodišča se nanašajo na možnost oprostitev obveznosti sklenitve pogodbe o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil v primeru, v katerem je lokalna skupnost – okrožje – (na podlagi pravnomočne sodne odločbe) pridobila lastninsko pravico na imobiliziranem vozilu, ki je nevozno, se nahaja na zasebnem zemljišču, ki je varovano parkirišče izven javnih cest, in bo v skladu z odločitvijo lastnika uničeno.
- 9 Sodišče Evropske unije je v sodbi z dne 15. novembra 2018 (648/17, ECLI:EU:C:2018:917) navedlo, da pojem „uporaba vozil“ ni omejen na prometne položaje, torej na uporabo na javni površini, ampak ta pojem zajema vsakršno uporabo vozila, ki je skladna z običajno funkcijo tega vozila, pri čemer je poudarilo, da pojem „uporaba vozila“ zajema vsakršno uporabo vozila, ki je skladna z običajno funkcijo tega vozila, to je s funkcijo prevoznega sredstva. V sodbi z dne 28. novembra 2017 (C-514/16, EU:C:2017:908) pa je Sodišče Evropske unije ugotovilo, da ta pojem zajema vsakršno uporabo vozila kot prevoznega sredstva.
- 10 Sodišče Evropske unije je v svoji najnovejši sodbi z dne 4. septembra 2018 (C-80/17, ECLI:EU:C:2018:661) potrdilo to razlago izraza „uporaba vozila“,

vendar je poudarilo, da vozilo, ki je registrirano, ki ni bilo pravilno umaknjeno iz prometa in ki se lahko vozi, ustreza pojmu „vozilo“ v smislu člena 1 direktive.

- 11 Obravnavana zadeva pa se nanaša na drugo vprašanje, in sicer obveznost lokalne skupnosti (okrožja), da sklene pogodbo o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil, v primeru, v katerem to vozilo ni vozno. Tako se ta položaj razlikuje od dejanskega stanja, v zvezi s katerim je bila izdana sodba v zadevi C-80/17.
- 12 Okrožje je namreč postalo lastnik vozila na podlagi odločbe sodišča, v času pridobitve lastništva nad tem vozilom pa v zvezi z njim ni bila sklenjena pogodba o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil, poleg tega je bilo vozilo na varovanem parkirišču, bilo je tehnično nevozno, zaradi česar ga ni bilo mogoče uporabljati in lastnik se je odločil, da ga bo dal uničiti, kar se je dejansko tudi zgodilo.
- 13 Glede na stališče Sodišča v zadevi C-80/17 ima predložitveno sodišče dvome glede tega, ali je voznost vozila in možnost, uporabljati ga kot prevozno sredstvo, nujni element pojma „vozilo“ v smislu člena 1 Direktive ali pa nemožnost uporabe vozila kot prevoznega sredstva, ker je dotrajano in namenjeno uničenju, temu odvzema lastnosti „vozila“ in tako ne nastane obveznost sklenitve pogodbe o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil (člen 3 Direktive). Poleg tega je pomembno to, da vozilo že, ko je odločba postala pravnomočna, to je ko je prešlo lastništvo na zadevnem vozilu, ni moglo izpolnjevati svoje funkcije kot prevozno sredstvo ter ni in ne bo vozno, saj je zaradi svojega tehničnega stanja, ki je opredeljeno kot dotrajano, namenjeno uničenju.
- 14 Odgovor na postavljeno vprašanje je pomemben, ker člen 23(1) zakona o obveznih zavarovanjih določa, da mora vsak lastnik motornega vozila skleniti pogodbo o obveznem zavarovanju civilne odgovornosti za škodo, nastalo v zvezi z uporabo njegovega vozila, ne glede na to, ali je to vozilo vozno in ali je zaradi njegovega tehničnega stanja, ki onemogoča njegovo uporabo kot prevozno sredstvo, namenjeno uničenju. Podobno je v primeru prehoda oziroma prenosa lastninske pravice na registriranem motornem vozilu, katerega lastnik kljub obveznosti ni sklenil pogodbe o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil. Podobno mora lastnik, na katerega je prešla ali je bila prenesena lastninska pravica, skleniti pogodbo o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil, ne glede na to, ali je vozilo mogoče uporabljati kot prevozno sredstvo, in kljub volji lastnika, ki je to vozilo namenil za uničenje (člen 31(3) zakona o obveznih zavarovanjih).
- 15 Glede na sodbo Sodišča v zadevi C-80/17 se zdi, da v zgoraj navedenih okoliščinah ne obstaja obveznost sklenitve pogodbe o zavarovanju civilne odgovornosti za škodo, nastalo v zvezi z uporabo tega vozila.
- 16 Takšna obveznost nastopi, če lastnik zadevnega vozila le-to uporablja ali z njim pride v položaj, v katerem obstaja tveganje, ki izhaja iz uporabe vozila, ter je to

vozilo vozno in lahko izpolnjuje funkcijo prevoznega sredstva. V obravnavanem primeru pa lokalna skupnost že od pridobitve lastninske pravice ni imela namena, da bi vozilo uporabljala. To vozilo, dokler ni bilo namenjeno uničenju, je bilo na varovanem parkirišču in že ob pridobitvi lastninske pravice ni bilo vozno, kar se do njegovega uničenja ni spremenilo.

- 17 Zgoraj navedeni dvomi v zvezi z razlago zgoraj navedenih določb prava Unije in v zvezi z zavezujočo nacionalno prakso izvrševanja teh določb utemeljujejo predložitev vprašanja za predhodno odločanje, navedenega na začetku, Sodišču Evropske unije.
- 18 Predložitveno sodišče je zato odločilo, da v skladu s členom 267 Pogodbe o delovanju Evropske unije Sodišču predloži predlog za sprejetje predhodne odločbe in da v skladu s členom 177(1), točka 31, zakonika o civilnem postopku postopek prekine.